

A Nemzeti Egészségügyi Kutatási Ügynökség Nonprofit Kft. bemutatása és szerepe a klinikai vizsgálatok területén

Dr. Tarnai Judit
NEKÜ Nonprofit Kft. – Ügyvezető Igazgató

Az előadás témái

- A NEKÜ létrehozásának fontossága és előzményei
- A NEKÜ szerepe és céljai
- NEKÜ – kapcsolati háló
- A NEKÜ feladatai és eddigi eredményei
- A NEKÜ nemzetközi aktivitása – eredmények
- Klinikai vizsgálati adatok 2016 – 2021
- Mit hozhat a jövő a klinikai vizsgálatok tekintetében?
- Összefoglalás

A klinikai vizsgálatok főbb hozadékai

A klinikai vizsgálatok főbb hozadékai a hazai betegellátásban:

- Új terápiákhoz való hozzáférés
- Hiánypótló készítmények és termékek (orvostechnikai eszközök) kerülhetnek így a gyógyításba, diagnosztikába
- Hozzájárul a magyar gyógyítás nemzetközi elismeréséhez
- Hosszútávon humán erőforrás megtartó szerepet is betölthet
- Gyakorlat szerzése az új terápiákkal kapcsolatban, publikálási lehetőségek

A fontosabb paraméterek, amelyekre hathatunk:

- **Piac mérete, betegpopuláció** – nem fejleszthető
- **Minőség, adatok tisztasága, adminisztráció** – fejleszthető_egyszerűsíthető_koordináció_képzések
- **Regulációs környezet** – fejleszthető_megfelelő szabályozási környezet kialakítása_engedélyeztetési folyamatok gyorsítása
- **Gyorsaság** – fejleszthető_koordináció_engedélyeztetési folyamatok gyorsítása
- **Szakértelem megléte** – adott és fejleszthető
- **Infrastruktúra** – vizsgálóhelyek fejlesztése_tárgyi és személyi feltételek_ADATBÁZISOK!_Intézményi KUTATÁSI SZABÁLYZAT!

A klinikai vizsgálatok számát elsősorban a szakmai oldal fejlesztésével lehet növelni Magyarországon.

A NEKÜ létrehozásának előzményei

- Az egészségügyi kormányzat célja: az **egészségügyi kutatások fejlesztésének** szükségessége hazánkban.
- Az egészségügyi kutatások fejlesztési koncepciója megfogalmazásra került az **„Egészséges Magyarország 2021–2027”** - egészségügyi ágazati stratégiában.
- Az egészségügyi kutatásfejlesztés az egész világon olyan **szakmai szervezeteken, ügynökségeken keresztül zajlik, amelyek szorosan együttműködnek a kormányzattal.**
- Hazánkban eddig **nem volt olyan intézmény, amely kizárólag a klinikai vizsgálatok és az orvostudományi kutatások fejlesztésére és támogatására szakosodott.**
- Létre kell hozni hazánkban is egy magas szintű szakmai szervezetet az orvostudományi kutatások, és klinikai vizsgálatok szakmai irányelveinek meghatározására: **Nemzeti Orvostudományi Kutatási Központ (NOKK).**
- Gyakorlati támogatást kell nyújtani a klinikai és orvostudományi vizsgálóhelyeknek: **Nemzeti Egészségügyi Kutatási Ügynökség Nonprofit Kft. (NEKÜ Nonprofit Kft.)**

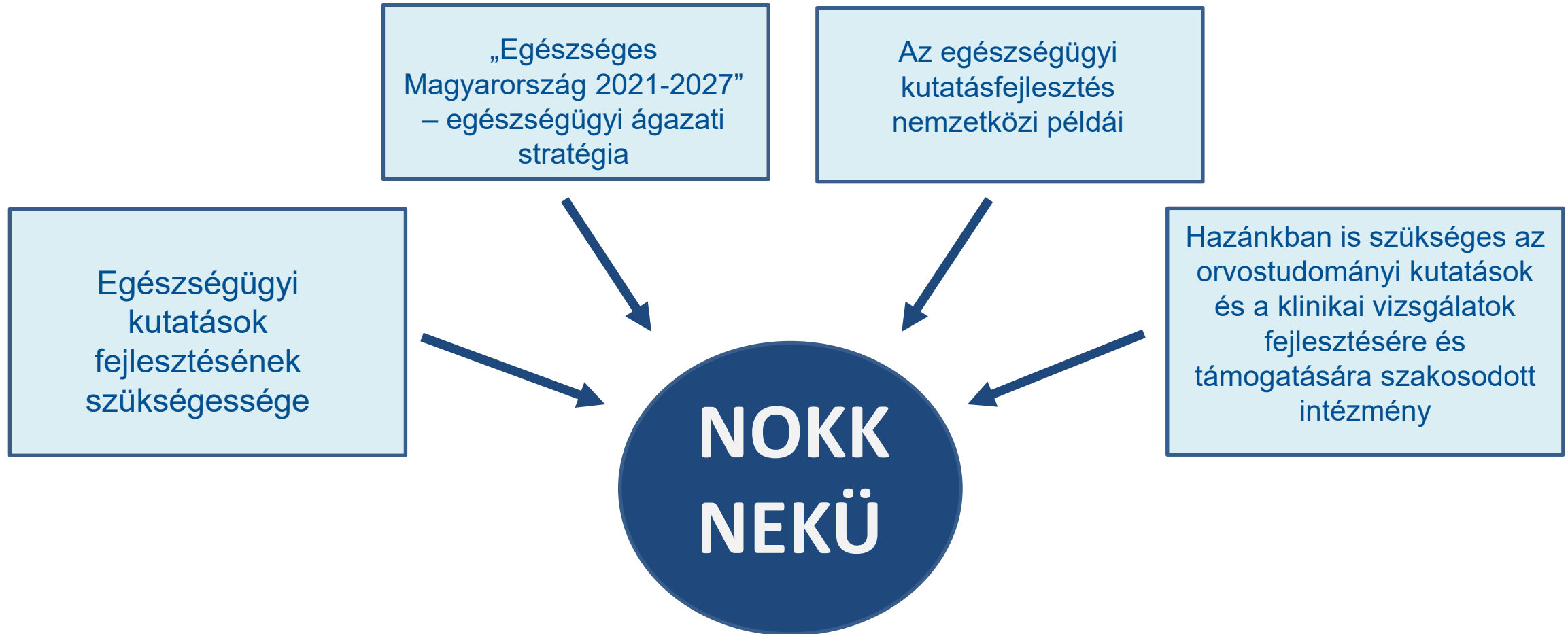
A NEKÜ szerepe 1.

- **A NEKÜ elsődleges célja és feladata**, hogy orvostudományi kutatások és klinikai vizsgálatok támogatásával
  - kimagasló innovációs környezetet teremtsen, amely új, magyar fejlesztésű technológiák/eljárások kidolgozására ad lehetőséget, és növeli a hozzáadott értéket,
  - **a betegek számára szélesebb körben elérhetővé teszi az innovatív terápiákat.**
- Ezen célok megvalósítását szoros együttműködésben végzi a Nemzeti Orvostudományi Kutatási Központtal (NOKK).
- **A NEKÜ mind a klinikai vizsgálatok támogatásában, mind a hazai kutatási irányvonalak gyakorlati alkalmazásának elősegítésében is** segítséget kíván nyújtani a tudományos tevékenységet végző kutatóhelyek, kutatási központok és egészségügyi ellátóhelyek részére a kormányzati prioritások szem előtt tartásával, mintegy **hidat képezve a kutatási célok és a kormányzati döntések és lehetőségek között.**

A NEKÜ szerepe 2.

- Hiánypótló és preventív lépés volt a NEKÜ Nonprofit Kft. létrehozása a célból, hogy működésével olyan szakmai környezetet teremtsen az egészségügyben zajló orvostudományi kutatások és klinikai vizsgálatok számára, amellyel nagyobb nemzetközi projektek is hazánkba vonzhatók.
- Mindezt a NEKÜ
  - az orvostudományi kutatások és klinikai vizsgálatok szakmai, tárgyi, személyi feltételrendszerének javításával,
  - a helyi regulációs és minőségbiztosítási rendszerek bevezetésével éri el.
- Így a bevezetett új EU-s reguláció ellenére is versenyképességünk megtartható és növelhető ebben a – nemzetgazdasági szempontból is – magas potenciállal rendelkező szektorban.

A NOKK és a NEKÜ létrehozása

A NOKK és a NEKÜ célja

NOKK

Nemzeti Orvostudományi Kutatási Központ

<https://ett.aeek.hu/nokk/>

- Az Egészségügyi Tudományos Tanács (ETT) – mint szakmai szervezet – keretein belül került létrehozásra
- Az orvostudományi, egészségügyi kutatások főbb irányvonalait határozza meg

NEKÜ

Nemzeti Egészségügyi Kutatási Ügynökség Nonprofit Kft.

<https://neku.org.hu/>

- A kutatások gyakorlati támogatása
- A kormányzati prioritások gyakorlati érvényesítése
- SZUPPORTÍV szerep azzal a céllal, hogy a vizsgálóhelyek magas színvonalon működjenek, és megfeleljenek az újabb és újabb nemzetközi kihívásoknak

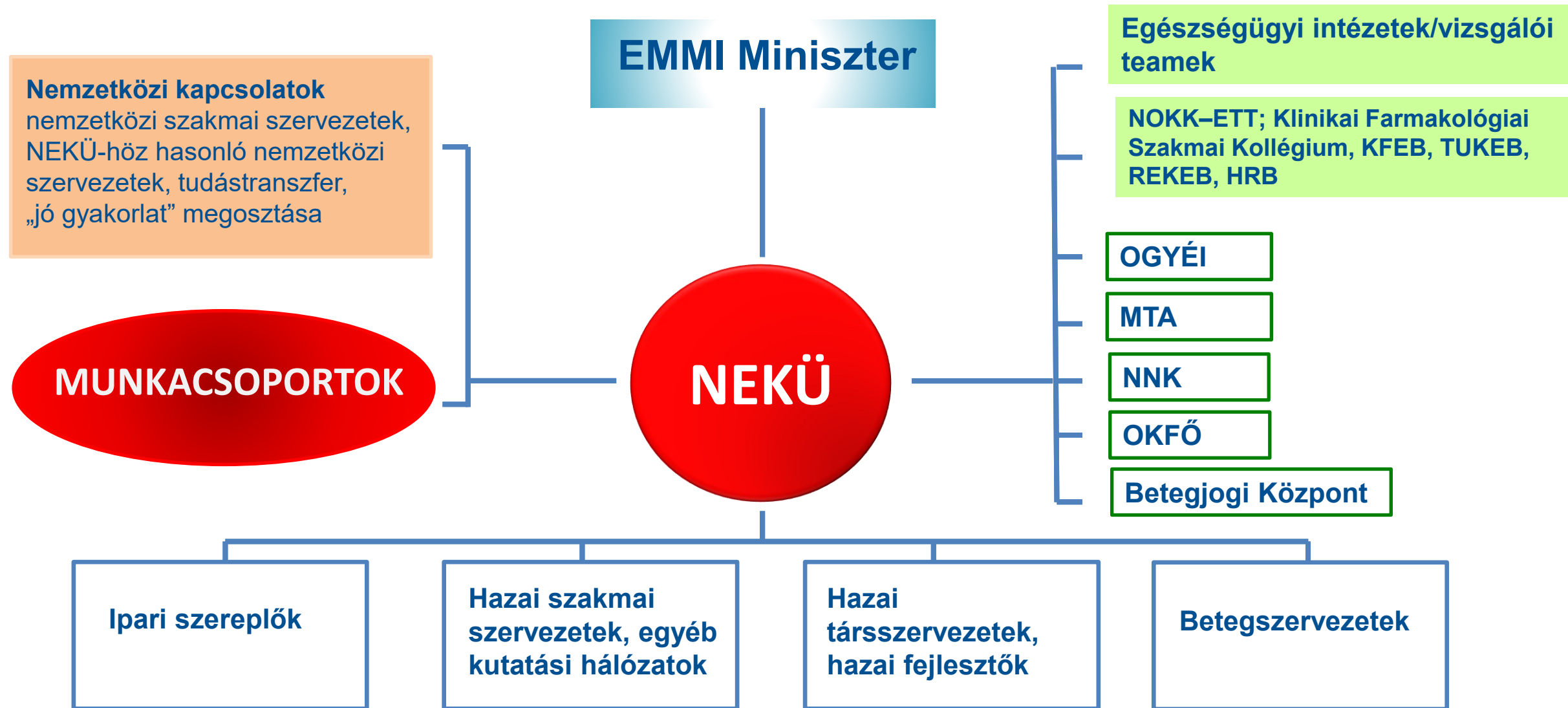
A NEKÜ főbb hazai feladatai – Prioritások 1.

- **Egészségügyi intézmények egységes kutatási hálózatba foglalása az orvostudományi kutatások és klinikai vizsgálatok támogatása érdekében:**
  - hazai vizsgálóhelyek tárgyi és személyi feltételrendszerének javítása (felkészülés új típusú klinikai vizsgálatokra, risk-based monitoringra)
  - minőségbiztosítási rendszer kiépítése
  - helyi EB-ok megerősítése, klinikai vizsgálati kutatási szabályzatok lehetséges egységesítése
  - Klinikai Kutatási Központok és ezzel kapcsolatos Klinikai Kutatási Hálózat kialakítása az egészségügyi intézményekben
  - klinikai vizsgálati szerződéskötések meggyorsításához szükséges feltételek előteremtése
  - ADATBÁZIS kialakítása, egységes adatszolgáltatás kiépítése az intézményekből – az adatszolgáltatások egységesítése (OGYÉI + egészségügyi intézmények)
  - kisebb intézmények és újabb vizsgálók, szakdolgozók felzárkóztatása

A NEKÜ főbb hazai feladatai – Prioritások 2.

- Fázis I. vizsgálóhelyek fejlesztése, támogatása
- Investigator initiated klinikai vizsgálatok támogatása (eithealth.eu; KoNECT; hazai ötletek becsatornázása)
- Bioekvivalencia klinikai vizsgálatok fejlesztése
- Nemzeti népegészségügyi kutatás-fejlesztési programok támogatása
  - Nemzeti Rákellenes Program, Nemzeti Keringési Program, Nemzeti Mozgásszervi Program, Nemzeti Mentális Egészségügyi Program, Nemzeti Gyermekegészségügyi Program, Nemzeti Infektológiai Program
- Orvostechnikai eszközökkel végzett klinikai vizsgálatok
- Jogszabályi környezet áttekintése, felülvizsgálata, javaslatlattervek a módosításra
- Képzések (Debreceni Egyetem; klinikai vizsgálati alaptanfolyam szakdolgozóknak; study nurse, study coordinator képzés)
- A NOKK-al való kapcsolat és szoros együttműködés, operatív támogatás
- Pályázatok – NEKÜ Pályázati Iroda

NEKÜ – Kapcsolati háló

A NEKÜ feladatai és tervei 1.

Szakmai feladat

Tervezett eredmény

Kompetencia alapú Klinikai Kutatási Hálózat feltételrendszerének megalkotása

A kompetencia alapú hálózat standard követelmények közötti működése

Klinikai Kutatási Központok feltételrendszerének kidolgozása, működési feltételek szakmai véleményezése, igazolása

Az intézményekben EU-s szintű kutatási központok megalakulása, működése

Ágazati forrásallokációs stratégia kidolgozása a klinikai vizsgálatok humán és tárgyi feltételrendszerének javítására

Általános és specializált képzési programok, képesítési rendszer kialakítása

A magas hozzáadott értékekkel járó fázis I. vizsgálóhelyek képességének megerősítése

EU-s szintű Fázis I. vizsgálóhelyek magas színvonalú felszerelésében szakmai vélemény kialakítása

Az investigator initiated vizsgálatok számának növelése

Kezdeményezések felmérése, az ötletek tipizálása, rangsorolása, megvalósíthatósági felmérése (eithealth.eu, Dél-Korea)

A NEKÜ feladatai és tervei 2.

Szakmai feladat

Klinikai vizsgálatokkal kapcsolatos adatbázis kiépítése

A szükséges adatok meghatározása, ütemterv kialakítása, adatbázis létrehozása

Az egészségügyi intézményekben futó klinikai vizsgálati adatszolgáltatások egységesítése, aktualizálása

Egységes adatszolgáltatás kiépítése

Orvostudományi kutatásokkal és a klinikai vizsgálatokkal kapcsolatos jogszabályi környezet felülvizsgálata

Jogszabálymódosításra javaslattétel

Szakmai szervezetekkel kapcsolattartás, a kapcsolatok intézményesítése – AIPM, MKVT, MAGYOSZ, betegszervezetek stb.

Együttműködési megállapodások

EU-s kutatás-fejlesztési pályázatok felmérése és aktív részvétel

Részvétel EU-s és hazai forrású pályázatok szakmai kiírásában, elbírálásában

A NEKÜ feladatai és tervei 3.

Szakmai feladat

Hazai orvostudományi kutatásokkal és klinikai vizsgálatokkal kapcsolatos eredmények, események népszerűsítése nemzetközi szinten

Kapcsolatfelvétel NEKÜ-höz hasonló nemzetközi szervezetekkel, az együttműködés intézményesítése

Betegjogok érvényesülésének biztosítása a kutatások során, kutatói szakmai alapú adatbázis létrehozása - támogatásra

Tervezett eredmény

Együttműködés külföldi cégekkel, több nemzetközi projekt hazánkba vonzása

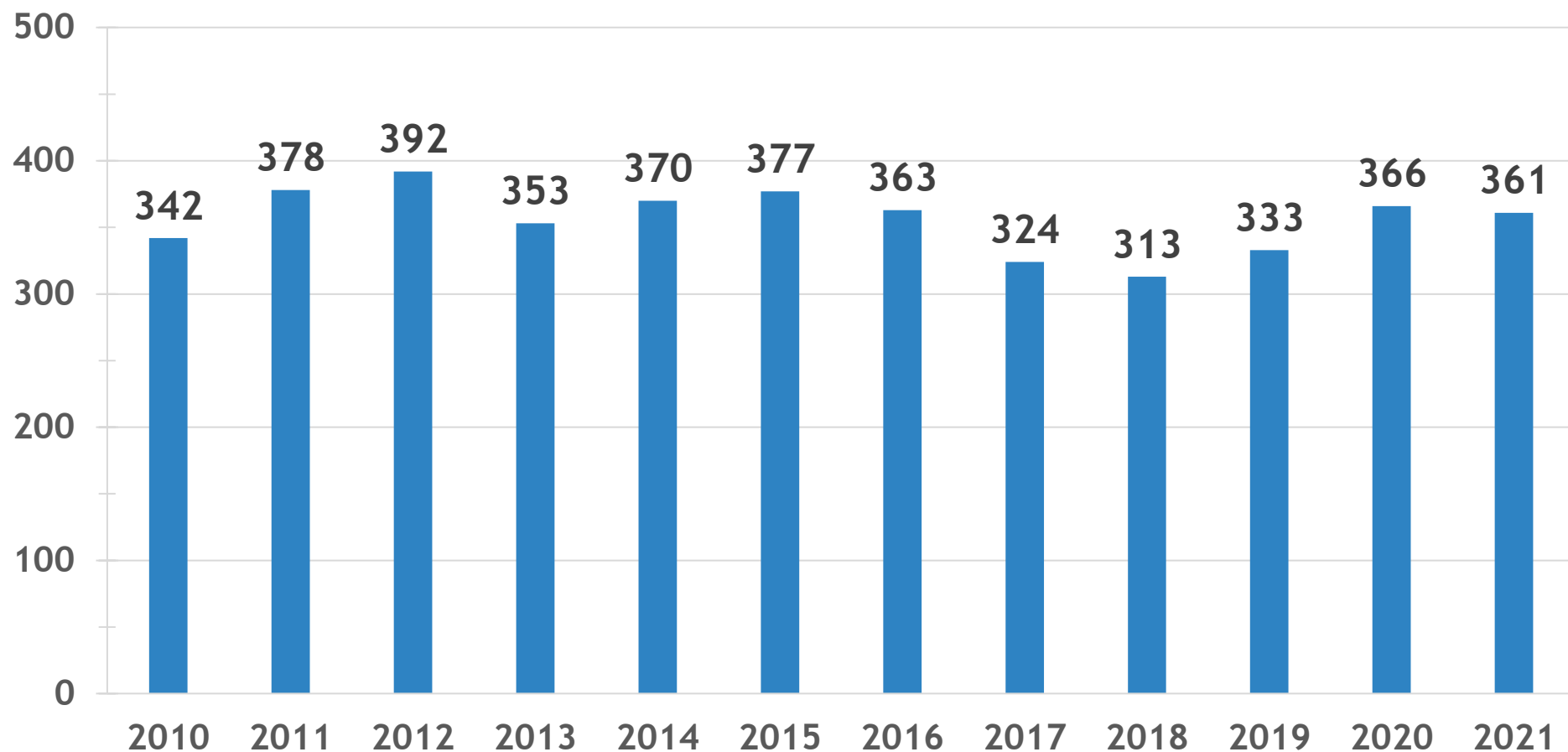
Nemzetközi joggyakorlat alkalmazása, tudástranszfer, multi- és bilaterális együttműködések

Együttműködés kialakítása a Betegjogi Központtal és betegszervezetekkel

KLINIKAI VIZSGÁLATI ADATOK

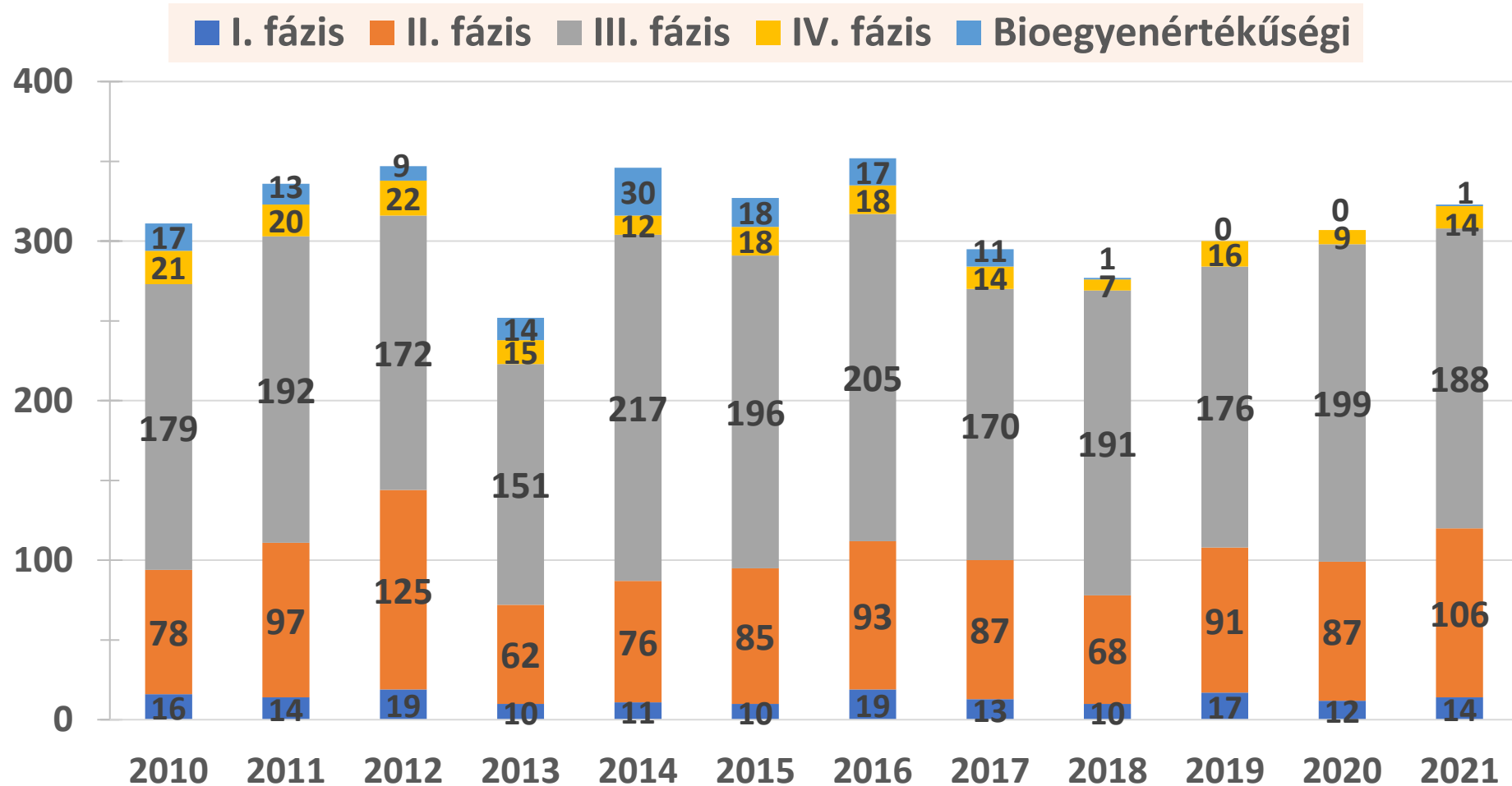

Engedélyezésre benyújtott klinikai vizsgálatok száma hazánkban, évente

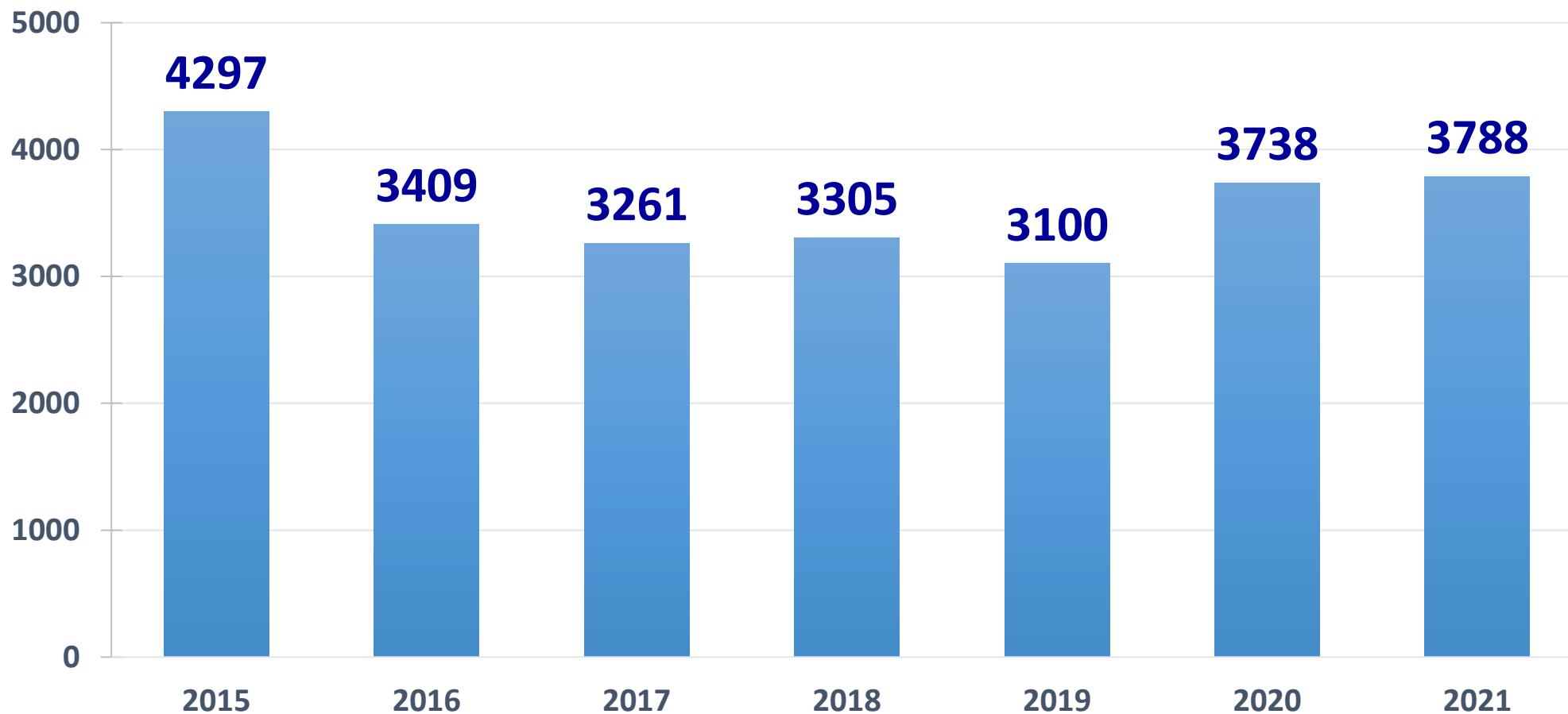

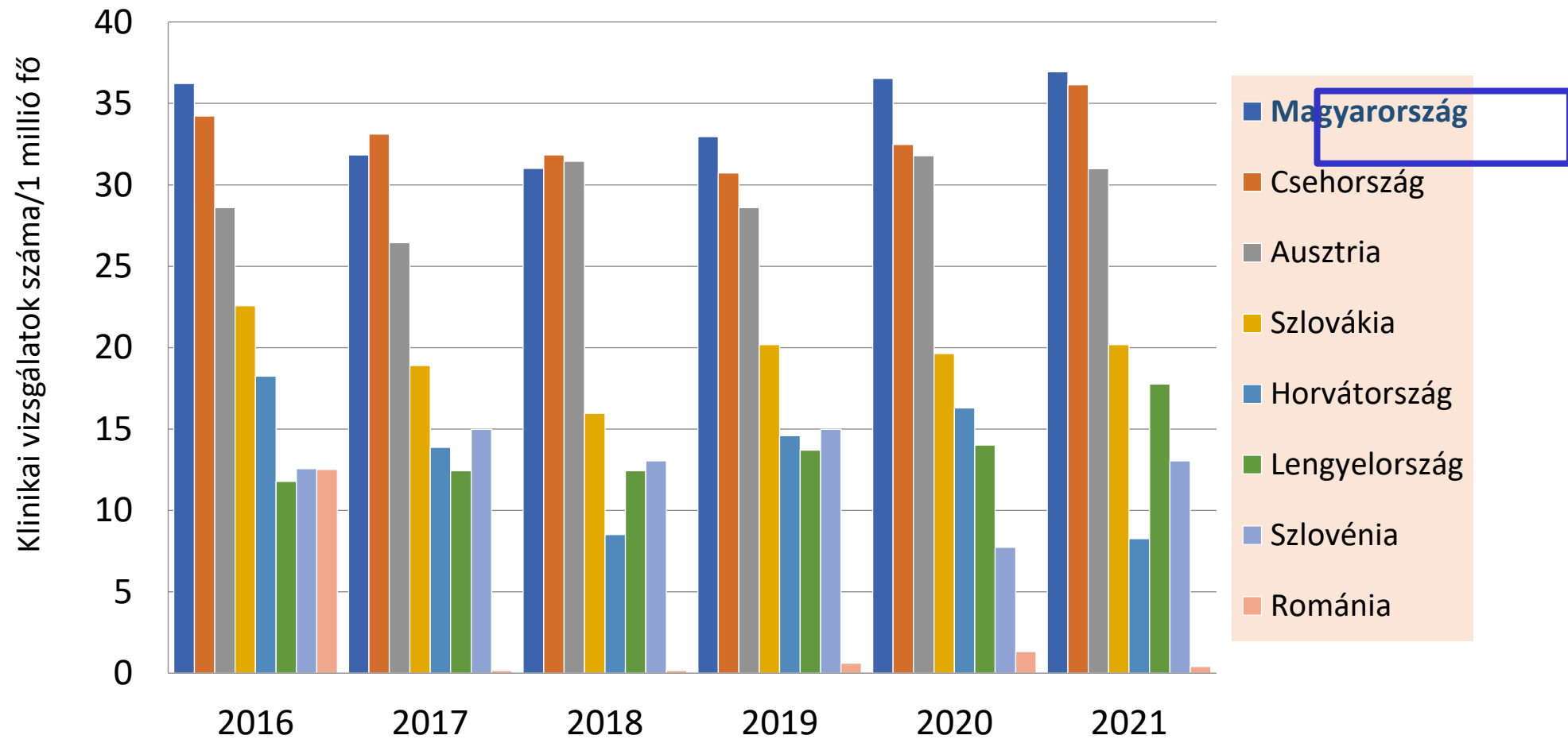
Hazai engedélyezett klinikai vizsgálatok száma fázisonként, évente

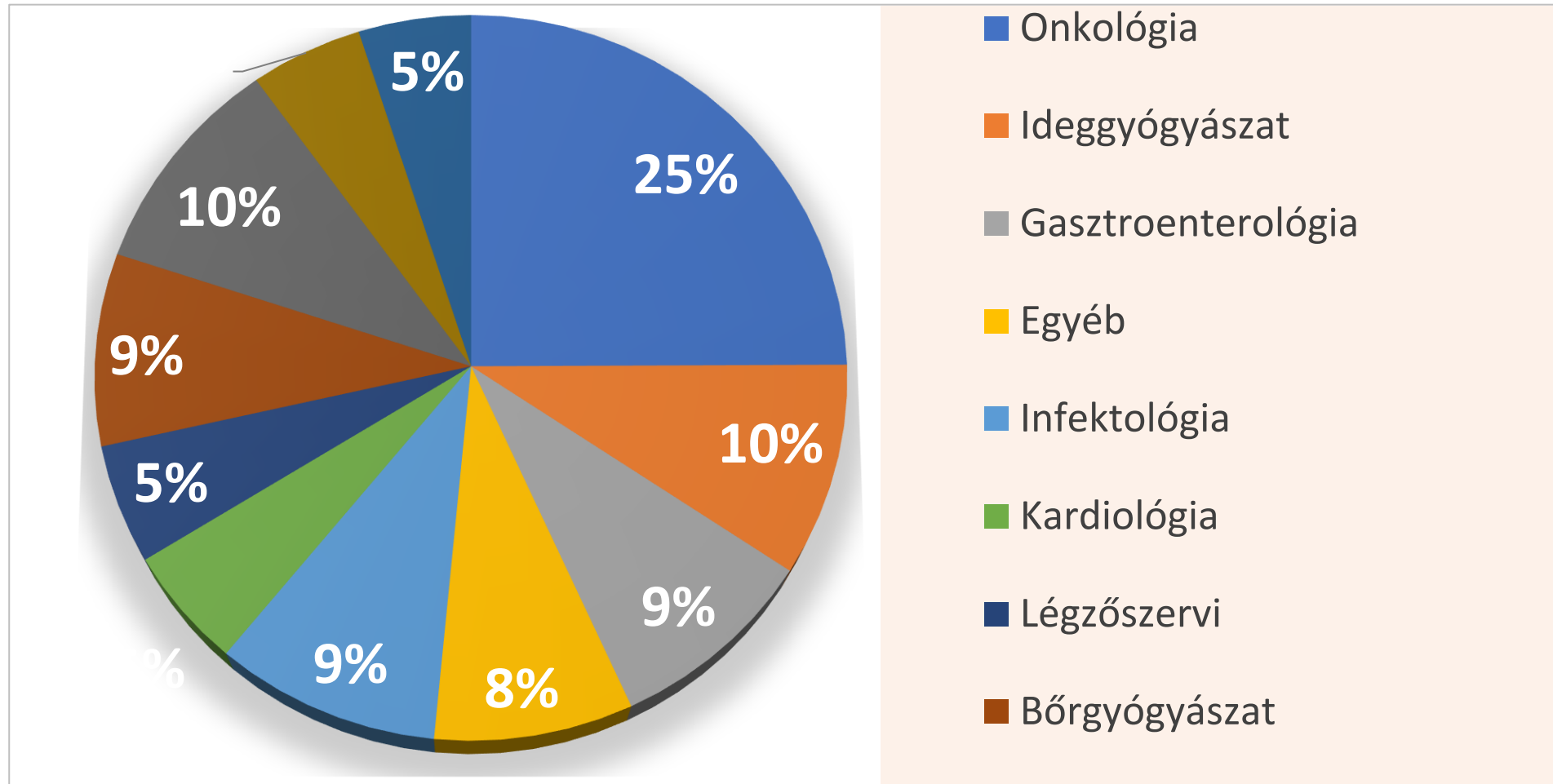
Engedélyezésre benyújtott klinikai vizsgálatok száma az EU-ban, évente

Engedélyezett klinikai vizsgálatok száma lakosságarányosan hazánkban és a környező országokban, évente

Engedélyezett klinikai vizsgálatok terápiás területek szerinti megoszlása hazánkban, 2021-ben

FDA Inspekciók 2005-2020

Régió	US FDA Inspekcióba bevont országok	Inspekciók száma 2005-től	No Action Indicated	Voluntary Action Indicated	Official Action Indicated
Magyarország	Magyarország	54	53.7%	46.3%	0.0%
Dél-Afrika	Dél-Afrika	61	59.0%	41.0%	0.0%
Nyugat Európa	Ausztria, Belgium, Dánia, Finnország, Franciaország, Németország, Írország, Olaszország, Norvégia, Hollandia, Spanyolország, Svédország, Svájc, Egyesült Királyság	616	45.5%	53.7%	0.8%
KK-Európa (Mo. nélkül)	Bulgária, Horvátország, Csehország, Észtország, Lettország, Litvánia, Lengyelország, Románia, Szlovénia	379	53.7%	44.2%	1.0%
FÁK	Oroszország, Ukrajna, Grúzia	149	69.1%	29.5%	1.3%
Dél-Amerika	Argentína, Brazília, Mexikó, Chile, Costa Rica, Kolumbia, Peru, Belize	215	51.2%	47.4%	1.4%
Kína	Kína	45	44.4%	53.6%	2.2%
Közép-Kelet	Egyiptom, Izrael, Törökország	30	50.0%	46.7%	3.3%
India	India	84	46.4%	50.0%	3.6%
USA	Amerikai Egyesült Államok	5614	40.3%	51.0%	8.6%

Mit hozhat a jövő klinikai vizsgálatok tekintetében?

- Új típusú klinikai vizsgálatok (jogszabályi környezet kialakítása)
- Risk-based monitoring, vizsgálati helyszínek felkészülése, helyi minőségbiztosítási rendszerek kialakításának a fontossága
- A vizsgálati helyszínek felelőssége nagy mértékben megnövekszik (személyi, tárgyi feltételek)
- **Adatok fontossága felértékelődik**
- Orvostechnikai eszközökkel végzett klinikai vizsgálatok számának emelkedése / vizsgálati helyszínek felkészültsége felértékelődik / Kutatási központok
- EU-s reguláció 2022. január

A klinikai vizsgálatok SWOT analízise

STRENGTHS

WEAKNESSES

OPPORTUNITIES

THREATS

Erősségek

1. Magasan képzett, tapasztalt egészségügyi szakembergárda
2. Központosított egészségügyi intézmények
3. Jól működő hatósági és szabályozási környezet
4. Megfelelő képzési formák (pl. kötelező GCP-oktatás)
5. **Klinikai farmakológiai szakvizsga (egyedülálló!)**
6. Megfelelő színvonalú infrastruktúra
7. Magyarország Nyugat-Európa többi országához képest költséghatékonyabb ország

Gyengeségek

1. A vizsgálóhelyeken megfelelő, de túlterhelt személyzet
2. Intézményi szerződések – túl hosszú ügyintézési idő

Lehetőségek

1. Az intézményi adminisztráció javítása
2. A vizsgálati koordináció fejlesztése
3. Brexittel kapcsolatos lehetséges átrendeződések

Veszélyek

1. Az új uniós szabályozás bevezetése után elveszíthetjük előnyünket
2. A vizsgálóhelyek nincsenek kellően felkészülve a kockázatalapú monitorozásra (risk-based monitoring)
3. Az ún. „új típusú” klinikai vizsgálatokhoz speciális infrastrukturális igényekre lehet szükség

Összefoglalás

- A hazai klinikai és orvostudományi kutatások fejlesztésére és támogatására megalakult a NOKK és a NEKÜ.
- A NEKÜ – Nonprofit Kft-ként működik, gyakorlati támogatást nyújt a klinikai és orvostudományi vizsgálatokat végző kutatóhelyeknek.
- A NEKÜ együttműködési megállapodások útján multi- és bilaterális kapcsolatokat alakít ki a hazai és nemzetközi partnerekkel.

SZUPPORTÍV TEVÉKENYSÉG!!

EGYÜTTMŰKÖDÉS!

A Nemzeti Egészségügyi Kutatási Ügynökség Nonprofit Kft. létrehozása – összefoglalás

- 2021. október végén megkezdte munkáját az EMMI által létrehozott Nemzeti Egészségügyi Kutatási Ügynökség Nonprofit Kft. (NEKÜ Nonprofit Kft.)
- A NEKÜ létrehozása hiánypótló és preventív lépés volt, hiszen 2022 januárjától az orvostudományi kutatásokkal és klinikai vizsgálatokkal kapcsolatban új Európai Uniós szabályok léptek életbe, és fontos hogy ebben a változó szabályozási környezetben is megtartsuk versenyelőnyünket ezen nemzetgazdasági szempontból is igen jelentős, és fejlődő szektorban.
- A NEKÜ működésével az orvostudományi kutatások és a klinikai vizsgálatok és támogatásával kimagaslóan előnyös környezetet teremt, amely új, magyar fejlesztésű technológiák és eljárások kidolgozására ad lehetőséget, növeli a hozzáadott értéket, és a betegek számára szélesebb körben elérhetővé teszi az innovatív terápiákat.
- Az országos intézetek szakmaspecifikus hálózatának kialakításával egységesen magas minőségű orvostudományi, egészségügyi kutatóhelyek valósíthatók meg.

A Nemzeti Egészségügyi Kutatási Ügynökség Nonprofit Kft. céljai és feladatai – összefoglalás

A NEKÜ Nonprofit Kft.

- elsősorban támogatói szerepet tölt be az orvostudományi kutatások és klinikai vizsgálatok számára;
- fő célja és feladata a hazai orvostudományi kutatások és klinikai vizsgálatok minőségének, a személyi és tárgyi feltételrendszerének a fejlesztése, kutatási központok kialakulása;
- új, szervezett struktúrája mentén a nemzetközi konzorciális klinikai vizsgálatok hazánkba való becsatornázása lényegesen hatékonyabbá válik;
- a fentiekkel egy időben határozott kampányt folytat a nemzetközi szinten a célból, hogy hazánkat az orvostudományi kutatások területén népszerűsítse.

A NEKÜ Nonprofit Kft. nemzetközi aktivitása

- A nemzetközi aktivitás eredményeként már több nemzetközi cég is kapcsolatba lépett a NEKÜ Nonprofit Kft.-vel a célból, hogy korai fázisú (fázis I-II.) nemzetközi vizsgálatokat telepítsen hazánkba, a kapcsolódó tárgyalások meg is kezdődtek.
- Az idetelepíthető vizsgálatok tekintetében az indikációs paletta rendkívül széles: onkológia, neurológia, szemészet, gasztroenterológia, infektológia, vakcinák és antibiotikumok, reumatológia, kardiológia stb.
- A működés eddigi rövid ideje alatt is egyre több diagnosztikai fejlesztéssel foglalkozó klinikai vizsgálattal kapcsolatban is megkeresték a NEKÜ Nonprofit Kft.-t (pl.: tumor liquid biopszia, lenyelhető elektromos kapszulák, vércukormérő okosóra, okos kontaktlencse, terápiás kontaktlencse stb.)

A NEKÜ elérhetősége

- Nemzeti Egészségügyi Kutatási Ügynökség Nonprofit Kft.
- NEKÜ Nonprofit Kft.
- 1051 Budapest, Széchenyi tér 7-8.
- E-mail: office@neku.org.hu

- Ügyvezető: Dr. Tarnai Judit
- E-mail: tarnai.judit@neku.org.hu

A NEKÜ honlapja kialakítás alatt van.

Összefoglalás

Az egészségügyi intézményekben zajló klinikai vizsgálatok elősorban a betegellátásra kell, hogy pozitív hatással legyenek.

A klinikai vizsgálatok terén való versenyképességünk megtartása érdekében tett erőfeszítéseink mellett mindenkor szem előtt kell tartanunk azt is, hogy a klinikai vizsgálatok etikus lefolytatása akkor valósul meg, ha nem sérül a **mindennapi rutin betegellátás prioritása, és a klinikai vizsgálat elsősorban egészségügyi tevékenységnek minősül!**

Köszönöm a megtisztelő figyelmet!

